

A LEGKÖNYVEBBEN TUNÉZIA VÉSZELTE ÁT A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY KÖVETKEZMÉNYEIT

Irány Cap Bonba taxival

FOTÓK: CSERMÁK ZOLTÁN

Jó hírek érkeznek Tunéziából. A pusztító járvány elkerülte az észak-afrikai országot, s a vendéglátása is készen áll az érkezők fogadására. Az északi országrész egyik legvonzóbb része a Cap Bon (Jó Fok), amely Olaszországhoz legközelebb eső területe. Legtöbben turistaközpontjait látogatják, feljebb kevesen jutnak el. Pedig, ha megteszik, igazi csodákban lehet részük.

CSERMÁK ZOLTÁN

Levelet hozott a posta, pontosabban a „drótposta”. Tunéziát, mint utazási célt ajánlja fi gyelmembe: „Tunézia olyan egészségügyi stratégiát alkalmazott a Covid-19 válság kezelése során, ami a hatékonyság, a megelőzés és a biztonság szempontjából a világ élvonalába emelte az országot. A szigorú egészségügyi intézkedéseknek köszönhetően Tunézia ma biztonságos úticél.”

Tudom, reklámozni e hivatalos sorok, de kívánom a számomra kedves, szimpatikus országnak, hogy ismét álljon talpra. Ismét, hiszen a közelmúltban, amikor megnyugodott az élet a szép Maghreb államban, mindig jött valami zavaró tényező – forradalom, merényletek –, amely egy időre elijesztette a turistákat.

Régészeti feltárások Kerkouane-ban. A punok világát hozza közelképbe

dik a nyitott ajtón. Híres emberek fedezték fel maguknak a helyet. Bettino Craxi olasz miniszterelnök ide menekült a felelősségre vonás elől, sírja a városfal tövében megbújó kis temetőben látható, s George Sebastian román származású amerikai milliomos rezidenciája is tükrözi az egykori gazdagok életét. Észak felé haladva megállhatunk a punok által alapított Nabeul városában, a település a római időkben Neopolis névre

tött be a birodalom védelmében, a rómaiak Karthágóval egyidőben pusztították el, de hamar újjáépült. A középkor sem hozott békét a város és az erőd életébe, többször vált a spanyolok és a szicíliai kalózkodásainak céltáblájává. A hegyre épült vár ma is tekintélyt parancsoló. A kapukon átlépve viszont elég szedett-vedett látvány tárul elénk, a romos épületekre ráférne egy rekonstrukció. A falakat körbe lehet járni, s az elénk táruló panoráma kárpótol a hegymászás fáradtságáért.

Tovább haladva túránkon hamarosan Kerkouane-ba, a félsziget legértékesebb feltáráshoz érkezünk. A punokról számtalan közhely és legenda kering, életüket olyan romantikus író, mint Flaubert s a zeneszerző Muszorgsz kijátszta ki. A katonanép hétköznapjairól mégis keveset tudunk. Noha pun romok és emlékek többek között Karthágóban, Nabeulban és Uticában is maradtak ránk, összefüggő romterületet csak Kerkouane-ban találunk. 1952-ben kezdték a város feltárást, az ásatások leleteiből következtetni lehet az egykori polgárok életére. Halásznép lakott itt, és a tengerben honos tüskés bíborcsiga feldolgozásából élt: e puhatestű rohasztásából nyerték az ókoriak a drága festékanyagot. A szabályszerű utcák mentén álltak a lakóházak, s mivel a kagylófeldolgozás itt is kellemetlen bűzzel járt, így a város életében fontos szerepet tölthetett be a közfürdő. A földbe mélyesztett kényelmes kádak most is megvannak, a padlót cementbe ágyazott kőtörmelék borította. Máshol az egykori illemhelyeket mutatják a látogatóknak.

A várost tornyokkal védett vastag fal vette körül, Karthágó bukása e kétezer lelket számláló település sorsát is megpecsételte. Az izléseken berendezett múzeum tárgyai bizonyítják, hogy Kerkouane-t erős kereskedelmi szálak

fűzték a görög városállamokhoz és Egyiptomhoz. A kiállítás legértékesebb darabja egy fekvő nőt ábrázoló, citrusfából kifaragott szarkofágfedél. A ritka tárgy a Krisztus előtti 4–3. századból származik, és a város melletti nekropolisz egyik üregében leltek rá a régészek.

Kerkouane-t tornyokkal védett vastag fal vette körül, Karthágó bukása e kétezer lelket számláló település sorsát is megpecsételte. Az izléseken berendezett múzeum tárgyai bizonyítják, hogy a várost erős kereskedelmi szálak fűzték a görög városállamokhoz és Egyiptomhoz.

A turisták csoportokban érkeztek, az idegenvezetők csupán néhány érdekesebb épületmaradványra hívták fel a figyelmet, pedig még sokáig lehet bolyongani a méteres városfalakon, le lehet ülni az évszázados fák alá, s hűsülés közben visszagondolhatunk a népre, amely uralta a tengereket és Rómát is veszélyeztette.

El Haouaria kőbányáját már a föníciaiak is nagyra becsülték

Föníciai kőbánya

Másnap a félsziget legészakibb pontján, az Európához legközelebb eső El Haouariában fejeztük be körutunkat. A kis település kőbányájáról híres, jól megmunkálható sárga homokkővet már a föníciaiak is nagyra becsülték. A pun időkben Karthágó, Kerkouane építői használták szívesen, a rómaiak El Djemig szállították el köveit a hatalmas amfiteátrum építéséhez. A kőbánya fénykorában három ezer ember dolgozott a tárnákban.

Viszonylag korán érkezünk a bejáráshoz, a jegypénztár még zárva volt. Semmi baj, egy vállalkozó kedvű helyi lakos rögtön előkerült, s felajánlotta, hogy szakavatott vezetőként végigkalauzol minket az „ipari műemlék” bugyriiban. Gyakorlottan lépte át a kőomlás jelző korlátot, s beinvitált minket is a hegy gyomrába. Gyér zseblámpafénnyel mutatta az egykori szerszámok nyomait s a nagyszámú denevért. Amikor szemünk megszokta a sötétet, már magunk is láttuk a méretes termeket, a szabadba nyíló kürtöket, amelyeken keresztül csörlőkkel emelték ki a köveket. Látogatásunk végeztével egy hegyi ösvényen hagytuk el a bánya területét. Mint később kiderült, ennek oka az volt, hogy ekkor már megjött a hivatalos pénztáros. Visszaúton néhány ott maradt gépet kerültünk ki, vigyázva lépkedtünk, hogy ne essünk be egyik vajatba se. A természetlen köves talajon csak a kakukkfü nő meg, többen a réten tarisznyákba szedgették a mediterrán konyha ismert fűszernövényét.

Közben a nap delelőjére ért, egy kis étteremben hűsöltünk kiváló presszókávé mellett. A tulajdonos készséggel hívott taxit, s közben megmutatta az étterem nevezetességét, a „vízi teraszt”. A vendégek fürdőruhában, az egykori rámpákon felállított asztaloknál, félig a tengerben ülve kóstolgatták a helyi különlegességeket, itták a hideg üdítőt és a sört. Nagy melegben is mindig van egy kellemes fuvallat, amely enyhíti a kánikulát. Ha kedvük úgy kívánta, megmártóztak a hús tengervízben, majd visszaültek asztalukhoz, hogy élvezzék a „pulchri promontorium”, a gyönyörű félsziget eléjük táruló szépségét.

A hatóságok minden elkövetnek a turizmus talpraállításáért

Ezúttal az ország kevésbé ismert részére, a Cap Bon félszigetre hívom fel a figyelmet. A magyarul Jó Fok déli kapujában fekvő Hammamet szállodái szép vendégforgalommal dicsekedhetnek. Ez részben a visszatérő utasoknak, részben pedig a meghirdetett akcióknak köszönhető. A tengerparti metropoliszban az óváros idézi a múltat. A kereskedők, különösen így válság idején, igen rámenősek, és az ismerkedés jegyében egy tucat nyelven érdeklődnek a betérő nemzetisége felől. Ha szerencsésen túljutottunk a rohamon, akkor a medina mesebeli világába csöppenünk. A műhelyekben szorgosan folyik a munka, s a turistának kijár egy mosoly, ha bebámszko-

hallgatott. A városközponttól másfél kilométerre egy elhanyagolt romterület emlékeztet az elődökre. A kikövezett útjain egykor halászkok szállították árujukat a halfeldolgozó üzembe. E manufaktúrákban készült az ókori gurmanok kedvenc halszósza, a garum.

Punok öröksége

Utunk következő állomása Kelibia. Eddig hozott az iránytaxi, itt kellett átszállnunk egy másik járműbe. De előtte felmáztunk a város nevezetességébe, az erődbe. A település már a föníciaiak idejében kulcsfontosságúnak számított, ez időben Apsisnak, magyarul pajznak nevezték. Fekvésénél fogva a pun időkben is fontos szerepet töl-